

Uutisia ja tiedonantoja – Nyheter och meddelanden

Joensuun Maantieteen päivillä paljon väkeä

Suomalaisten maantieteilijöiden vuositapaaminen Maantieteen päivät järjestettiin 12.–13. marraskuuta 2004 Joensuussa otsikolla “Maantiedettä reuna-alueilla”. Toimivista järjestelyistä huolehti Joensuun yliopiston maantieteen laitos professori **Markku Tykkyläisen** johdolla. Järjestelyihin osallistui noin 25 isäntälaitoksen työntekijää ja opiskelijaa.

Tapahtuma kokosi Joensuun yliopiston tiloihin ilahduttavan suuren osallistujajoukon. Järjestäjien ilmoituksen mukaan rekisteröityneitä osallistujia oli 224 ja esitelmiä pidettiin 99 yhteensä 18 teeman alla. Suurin osa esitelmistä pidettiin suomeksi, mutta myös englantia kuultiin.

— Kaikki sujui aivan nappiin, vaikka olimme ennakkoon hieman huolissamme lauantaiaamun aikaisesta aloituksesta. Aamusessiotkin kokosivat mukavasti yleisöä ja palaute on ollut myönteistä. En muista, että tällaista tungosta olisi ollut muualla kuin Helsingin kokouksissa, toivotaan ettei tämä jää yksittäistapaukseksi. On hienoa, että opiskelijatkin ovat lähteneet aktiivisesti mukaan, Tykkyläinen myhäili Joensuussa.

Järjestäjät kiittävät *Terran* välityksellä kaikkia esitelmäitsijöitä, sessioiden järjestäjiä, yleisöä, järjestelyihin osallistuneita, näytteilleasettajia, Joensuun yliopistoa ja Suomen Maantieteellistä Seuraa onnistuneesta tapahtumasta.

Tutkimuksen ja opetuksen haasteita

Tapahtuman avasi Suomen Maantieteellisen Seuran puheenjohtaja, professori **Jukka Käyhkö**. Joensuun yliopiston rehtori **Perttu Vartiainen** toi kollegoilleen yliopiston tervehdyksen ja arvioi puheessaan maantieteen asemaa ja merkitystä suomalaisessa yliopistolaitoksessa. Maantiede on Vartiaisen mukaan ”tieteenala ilman vahvaa teoreettista identiteettiä”. Akateemisena oppiaineena se onkin oikeuttanut asemansa ennen kaikkea vastaamalla yhteiskunnan kulloisiinkin tiedon tarpeisiin eli nykykielellä yliopistojen ”kolmannen tehtävän” kautta. Hän totesi, ettei ainakaan suomalaisen kulttuurimaantieteen tilanne ole edelleenkään kehuttava korkeatasoisen kansainvälisen julkaisu-toiminnan näkökulmasta. Akateemisen arvostuksen kohottamiseksi maantieteessä pitäisi panostaa etenkin tutkimusmenetelmien hiomiseen, Vartiainen ehdotti.

Tapahtuman ulkomaiset tähtivieraat saapuivat Euroopan ulkopuolelta. Professori **Henry Wai-chung Yeung** Singaporesta esitteli uutta sosiaali- ja talousmaantieteellistä tutkimusta Itä- ja Kaakkois-Aasian hybridejä liiketoiminta- ja suhdeverkoja esimerkkinään käyttäen. Erityisesti kiinalaiseen kulttuuriin liitettyä *Guanxi*-ilmiötä, jossa menestyksellä liiketoiminta rakentuu osapuolten välisille läheisille luottamussuhteille, on hänen mukaansa romantisoitu liikaa tutkimuksessa. Ilmiötä ei pitäisikään ottaa annettuna, vaan tutkia sitä toisiinsa limittyvien sosiaalisten ja taloudellisten verkostojen luomisena ja ylläpitämisenä. Yeungin mukaan erityisesti toimijaverkostoteoria on avannut hyödyllisiä näkökulmia yritysten välisen ja sisäisten suhteitten ymmärtämiseksi.

Professori **Fritz Becker** Namibian yliopistosta Windhoekista käsittelee esitelmässään ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opetuksen haasteita osana eteläisen Afrikan valtioiden ja erityisesti Namibian demokratisoitumiskehitystä. Keskeisinä esimerkkeinä olivat maantieteen ja matkailualan koulutuksen järjestäminen Namibiassa, sekä näiden alojen koulutuksen ja tutkimuksen sovittaminen vastaamaan nuoren valtion muuttuvia kehitystarpeita.

Teemana julkaiseminen

Lauantain ohjelmaan pääpuhujaksi oli kutsuttu professori **Anssi Paasi** Oulun yliopiston maantieteen laitokselta. Esitelmässään hän käsittelee niin kutsuttuihin impaktipisteisiin perustuvaa tieteellisen tutkimusjulkaisemisen laadun arviointia ja siihen liittyvää vallankäyttöä. Hän arvosteli sitä, että yhden yhdysvaltalaisen yrityksen valinnoille annetaan kohtuuton painoarvo, joka ei kohtele tasapuolisesti eri kielialueita ja tieteenaloja. Paasi muistutti, että korkealaatuisesta tutkimuksesta raportoidaan uskottavasti monissa sellaisissakin lehdisissä, joita ei ole valittu impaktitietokantoihin. Toisin kuin Vartiainen, Paasi piti suomalaisen kulttuurimaantieteellisen tutkimuksen tilaa kohtuullisen hyvänä kansainvälisen julkaisu-toiminnan perusteella arvioituna.

Kotimaisen maantieteellisen julkaisemisen kannavia esiteltiin Suomen Maantieteellisen Seuran kahta sarjaa esimerkkinä käyttäen. *Terran* päätoimittaja, vieraileva professori **Pauliina Raento**

Suomen Maantieteellisen Seuran puheenjohtaja Jukka Käyhkö luovutti Ragnar Hult -mitalin Pauliina Raennolle Joensuun yliopiston Aurora-rakennuksessa järjestetyssä juhlallisessa iltatilaisuudessa. (Kuva: Joni Vainikka, 11/04)

Minnesotan yliopistosta esitteli suomen- ja ruotsinkielisen *Terran* linjaa, haasteita ja tavoitteita. *Fennian* päätoimittaja, professori Jukka Käyhkö Turun yliopistosta kertoi *Fennian* profiilista ja uudesta saatavuudesta Internetin välityksellä. Päätoimittajat korostivat sarjojensa ripeyttä käsikirjoitusten prosessoinnissa sekä niiden merkitystä suomalaisen maantieteen kehittämisessä. Raennon yhteenvetoon perustuva kirjoitus on luettavissa tämän numeron keskusteluosastossa.

Hult-itali Pauliina Raennolle

Maantieteen päivien illallisjuhlassa Joensuun yliopiston Aurora-rakennuksessa puheenjohtaja Käyhkö luovutti Suomen Maantieteellisen Seuran Ragnar Hult -mitalin Pauliina Raennolle. Mielenpainuvassa puheessaan Käyhkö nosti esille palkittavan moninaiset ansiot maantieteen opettajana, kansainvälisellä tieteen kentällä kunnostautuneena tutkijana sekä tieteellisesti ensiluokkaisen kotimaisen julkaisutoiminnan kehittäjänä. Avoimuus, tinkimätön asenne sekä lähestulkoon uskoton työtarmo ovat luonteenpiirteitä, joiden avulla Raento on nuoresta iästään huolimatta edennyt Ragnar Hult -mitalisten tavoiteltuun joukkoon, Käyhkö kiteytti.

Dosentti Raento on Suomen tutkimuksen vieraileva Government of Finland/David and Nancy

Speer -professori ja maantieteen apulaisprofessori Minnesotan yliopistossa Minneapolisissa ja Suomen Akatemian akatemiaturkija (virka vapaa). Hän on toiminut *Terran* päätoimittajana vuosina 1997–1998 ja uudelleen vuodesta 2001 lähtien.

Dosentti **Ragnar Hultin** (1857–1899) nimeä kantava Suomen Maantieteellisen Seuran vuotuinen tunnustuspalkinto myönnetään ansiokkaasta maantieteen tutkimuksen, opetuksen, tunnettuuden tai harrastuksen hyväksi tehdystä työstä. Hult oli ratkaisevassa asemassa maantieteen vakiintuessa suomalaisessa yliopistojärjestelmässä ja yhteiskunnassa. Hän toimi ahkerasti kansalaisten yleistiedon ja koulumaantieteen kehittämiseksi ja oli mukana perustamassa Helsingin yliopiston maantieteen laitosta ja Suomen Maantieteellistä Yhdistystä.

Seuraavaksi Turkuun

Suomen Maantieteellisen Seuran Maantieteen päivät järjestetään seuraavan kerran Turussa, jossa niitä isännöi Turun yliopiston maantieteen laitos. Tapahtuman yhteydessä juhlistetaan maantieteen tutkijakoulun kymmenvuotista taivalta. Seuraavien Maantieteen päivien ohjelmasta ja aikataulusta tiedotetaan *Terrassa* ja Internetissä kevään kuluessa.

JANI VUOLTEENAHO